

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Mateřská škola Opočnice, okr. Nymburk

289 04 Opočnice 23

Identifikátor zařízení: 600 050 785

Zřizovatel: Obec Opočnice, 289 04 Opočnice 80

Školský úřad Nymburk, Komenského 1254, 288 00 Nymburk

Termín konání orientační inspekce: 21. - 22. února 2000

Čj.	031 68/00 - 1030
Signatura	oc6zt101

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Předškolní zařízení je od 1. září 1995 součástí základní školy. Orientační inspekce prověřila kvalitu vzdělávací činnosti mateřské školy, oblast řízení byla kontrolována pouze z hlediska vedení předškolního zařízení.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti

Řízené činnosti v mateřské škole (dále v textu jen MŠ) učitelky plánovitě připravují. Plánují v tematicky jednotných blocích na období jednoho týdne. Výchozím dokumentem pro plánování je *Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy* schválený MŠMT ČR čj. 33483/83-201. Plány jsou zpracovány s hlubšími nedostatky. Učitelky plánují v převážné většině pouze obsah činnosti bez stanovení úkolu, nepostihují průběh celého dne v MŠ. Postupnou gradaci a návaznost úkolů nelze prokázat. Frekvence výchovných složek je celkem rovnoměrná. Plánování tvoří těžiště přípravy učitelek na výchovně vzdělávací proces. Stanovené záměry pro pedagogickou práci odpovídají podmínkám MŠ, lze je v plném rozsahu uskutečnit.

Předškolní zařízení, umístěné v přízemí základní školy, má k dispozici jednu třídu. Tu využívá v ranních a odpoledních hodinách také školní družina. Vybavení MŠ je díky péči zaměstnanců (opravy, nátěry, tapetování) ještě funkční. Sortiment i množství hraček vcelku odpovídá věkovému složení skupiny dětí. Didaktické pomůcky jsou v převážné míře původní, další vybavení novými moderními pomůckami je sporadické. Množství didaktického materiálu (pastely, barvy, čtvrtky atd.) limituje hranice potřeby. V knihovně není dostatečná nabídka soudobé odborné literatury z oboru předškolní pedagogiky. Prostorové uspořádání třídy umožňuje dětem pohybové aktivity i námětové hry. Interiér MŠ je upravený a čistý. Skladba denního režimu respektuje doporučené intervaly pro podávání stravy, vymezuje dostatečný časový prostor k činnostem, pobytu dětí venku i odpočinku. Částečně v ní přetrvává zavedený stereotyp. Učitelkou řízené činnosti jsou v režimu dne dominantně zastoupeny, převládají nad spontánními aktivitami. Pitný režim není plně funkční, děti konzumují nápoje až na vyzvání učitelky. Školní zahrada, která slouží rekreačním a relaxačním aktivitám dětí, je nedostatečně vybavena. Stávající prolézačky (cca 2m vysoké) jsou pro děti předškolního věku nevyhovující.

V MŠ působí jedna odborně a pedagogicky způsobilá učitelka, druhá má pro práci v předškolním zařízení způsobilost jen pedagogickou. V tomto složení pracuje kolektiv druhý rok. Obě učitelky do místa pracoviště dojíždějí z blízkého okolí.

Z inspekce sledované výchovné práce vyplývá, že učitelky minimálně reagují na nové podněty v oblasti předškolní výchovy. Při řízených činnostech převládala frontální organizace, ve vztahu k mladší věkové skupině byla délkou trvání porušena zásada přiměřenosti. Předávání poznatků probíhá v převaze slovním výkladem učitelek, praktickou činností dětí ojediněle. Formulace otázek, které kladly dětem, přispívaly ve většině k rozvoji jejich rozumových a komunikativních dovedností. Důsledkem vhodné vstupní motivace, účinné průběžné motivace a pozitivního hodnocení, bylo získání pozornosti a spolupráce dětí. Učitelky ve třídě navozují atmosféru klidu a důvěry, interakce probíhá na bázi partnerství. Děti mají prostor pro komunikaci, která probíhá podle stanovených pravidel. Obě učitelky ji podporují, poskytují dětem dostatek času pro vlastní sdělení. U mladší věkové skupiny byla dobou trvání řízené činnosti porušena zásada přiměřenosti. Mezi dětmi a učitelkami jsou zjevné pozitivní vztahy.

Spontánní činnosti

Náměty pro spontánní činnosti nejsou plánovány. V denním režimu probíhají jako ranní hry, relaxační a rekreační aktivity při pobytu venku a odpolední zájmové činnosti. Poměr mezi spontánními a učitelkou řízenými činnostmi je nevyrovnaný, převládá řízené výchovné působení. K aktivním projevům stimulují děti dostupně umístěné hračky. Při hře je respektováno přání dítěte i jeho volba, vstupy učitelek do průběhu hry jsou nenásilné. Děti si při hře osvojují dovednosti, které jim pomáhají zvládat běžné denní úkony a přispívají k samostatnosti. Učitelky věnují dostatek pozornosti rozvoji a upevňování žádoucích pracovních, společenských a hygienických návyků. Děti pomáhají při průběhu stolování a úklidu třídy po skončení her. Nenásilně jsou také vedeny ke vzájemné pomoci.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

MŠ nemá konkrétně stanoveny cíle vzdělávací činnosti. V plánování a přípravě pedagogického procesu byly zjištěny výrazné nedostatky. Personální podmínky hodnotí inspekce jako dobré, materiální zajištění provozu MŠ je kvalitativně průměrné. Vyrovnaný poměr pozitivních a negativních zjištění byl konstatován v oblasti psychohygienických podmínek. Kvalita učitelkami řízených činností má ještě průměrnou úroveň, hodnocení spontánních činností vykazuje mírnou převahu pozitivních zjištění. Mezi učitelkami a dětmi jsou vytvořeny pozitivní vztahy. Celkové hodnocení kvality vzdělávací činnosti má ještě průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Záměry pro činnosti MŠ jsou v pracovním plánu stanoveny obecně, plánování postihuje převážně problematiku základní školy. Plán je obsahově strukturován, úkoly směřující k činnosti MŠ se týkají ve většině materiálního rozvoje zařízení a spolupráce s ostatními subjekty (ZŠ, obcí, veřejností). Výchovně vzdělávací cíle pro předškolní věk v něm nejsou zahrnuty.

Organizování

Struktura řízení a organizování odpovídá podmínkám společného provozu mateřské školy, základní školy a školní družiny. Ředitel delegoval kompetence týkající se řízení MŠ na vedoucí učitelku. Odborné vedení předškolního zařízení z nich jednoznačně nevyplývá. Ustanovení řádu MŠ, který je zveřejněn ve vstupních prostorách, jsou v souladu se zněním vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1991 Sb., o mateřských školách. Mimo základních organizačních pokynů jsou zde uvedena také práva rodičů. S pracovním řádem pro pracovníky škol a školských zařízení vydaným MŠMT ČR čj. 16969/96-42 byli prokazatelně seznámeni všichni zaměstnanci. Pracovní povinnosti vykonávají v rozsahu své pracovní náplně. Rozvrh přímé výchovné práce učitelek je ve vztahu k počtu evidovaných dětí i konkrétním provozním požadavkům sestaven účelně. Také koordinace činnosti pedagogického a provozního úseku nevykazuje nedostatky. Pedagogické rady v MŠ nejsou svolávány. Učitelky se účastní jedenkrát ročně pedagogické rady v základní škole. Provozní problematiku projednává ředitel na společných pracovních poradách. K rodičovské veřejnosti je MŠ otevřená, preferuje osobní jednání. Rodiče mohou se svými dětmi volně vstupovat do třídy. Společně se základní školou organizuje MŠ oslavy významných svátků pro rodiče i veřejnost.

Inspekce zaznamenala vedení povinné dokumentace v rozsahu požadovaném § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Při kontrole dokumentů byly zjištěny nedostatky v evidenci dětí. Dvě děti, které do MŠ prokazatelně docházejí, nemají zaveden evidenční list.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel stanovil pro plnění pedagogických i provozních úkolů kritéria, která využívá při hodnocení zaměstnanců (2x v průběhu roku). Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ v nich zohledněno není. Učitelky sporadicky využívají nabídku vzdělávacích institucí, pro samostudium nemá MŠ dostatečnou nabídku aktuální odborné literatury.

Kontrolní mechanismy

Práci učitelek prověřuje ředitel neformálními vhledy do třídy. Kontrolní činnost zaměřenou na kvalitu výchovně vzdělávací práce v MŠ neprovádí. Plnění úkolů vztahujících se k provozu zařízení sleduje průběžnou kontrolou. Provedené kontroly v MŠ nelze prokazatelně doložit.

Hodnocení kvality řízení

Plánování práce MŠ má výrazné nedostatky, nezahrnuje výchovně vzdělávací cíle. Pravidla pro společnou činnost základní i mateřské školy a školní družiny jsou pevně stanovena. Současný stav organizace je funkční, tuto skutečnost potvrzuje zjevně bezproblémový chod všech úseků. Ve vztahu k MŠ je kvalita organizování hodnocena průměrně. V oblasti motivování pracovníků a kontroly byla zaznamenána rovnováha pozitivních a negativních zjištění.

Celkově je úroveň řízení MŠ hodnocena průměrně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- pracovní plán základní školy
- rozhodnutí o zařazení MŠ do sítě škol ze dne 16. října 1998, čj. 56/98
- řád školy
- povinná dokumentace dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů
- výchovně vzdělávací plán
- přehled výchovné práce
- přehled denní docházky dětí i zaměstnanců
- hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Zásadní pozitiva v práci MŠ:

- pevně stanovená pravidla pro koordinaci činnosti MŠ s ostatními subjekty
- bezproblémový chod MŠ
- pozitivní klima, partnerský vztah mezi dětmi a učitelkami
- otevřenost MŠ směrem k rodičům

Negativní zjištění:

- nízká úroveň plánování a přípravy výchovně vzdělávací práce
- pomalá aplikace současných trendů předškolní výchovy v pedagogické procesu
- převaha učitelkou řízených činností v průběhu dne
- není zajištěno odborné vedení výchovně vzdělávací práce MŠ
- nedostatečné další vzdělávání učitelek
- sporadické vybavení novými didaktickými pomůckami
- podprůměrné vybavení školní zahrady

Doporučení:

Vyřešit odborné vedení MŠ, systematickým plánováním a promyšlenou skladbou denního režimu vyrovnat poměr spontánních a řízených činností. Motivovat učitelky k dalšímu vzdělávání, nové poznatky uplatňovat ve výchovně vzdělávací práci. Usilovat o materiální rozvoj MŠ.

MŠ dobře plní své poslání v daném regionu, neformálně spolupracuje se základní školou i školní družinou. Podmínky pro práci předškolního zařízení jsou celkově hodnoceny jako průměrné. Výchovně vzdělávací činnost plně neodpovídá současnému pojetí předškolní výchovy. Její celková úroveň je ještě průměrná.

Posouzení řídicí práce ve vztahu k MŠ vykazuje vyrovnaný poměr pozitivních a negativních zjištění.

Při hospodaření s finančními prostředky přidělenými MŠ ze státního rozpočtu nebyly zjištěny zjevné nedostatky. Finance jsou využívány efektivně.

Celkové hodnocení MŠ je průměrné.

Datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. A. Doskočilová

A. Doskočilová v. r.

V Kolíně dne 3. března 2000

Datum a podpis ředitele předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 3. 2000

Razítko

Jan Rydl

Jan Rydl v. r.

Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nymburk	22. března 2000	131/00 - 1030
Zřizovatel OÚ Opočnice	22. března 2000	130/00 - 1030

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány.